

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 po południu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty: Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony. Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy.	Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii: miesięcznie . . . 2 K 50 h. z dwukrotną . . . 3 K — h. kwartalnie . . . 7 „ 50 „ wysyłką . . . 9 „ — „ rocznie . . . 30 „ — „ pocztową . . . 36 „ — „ W Niemczech miesięcznie 4 K — h. W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „	Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenie po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustymi czcionkami liczą się podwójnie. — Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 6 hal.
--	--	--

Nr 328.

Lwów, niedziela 15. października 1911.

Rok 1.

Wojna włosko-turecka. Grozna rewolucya w Chinach.

Sprawy zagraniczne.

Wojna włosko-turecka.

Historyczna sesja parlamentu tureckiego.

Konstantynopol (TBK.). Wśród zwykłego ceremoniału wczoraj popołudniu uroczyste otwarto nadzwyczajną sesję parlamentu. Sułtan przybył w mundurze marszałka, w towarzystwie następcy tronu, dwóch książąt i dostojników dworskich. Zaraz po przybyciu sułtana wielki wezyr odczytał mowę tronową, której senatorowie i posłowie wysłuchali stojąc. Następnie szejki ul islam i jeden z senatorów stanu duchownego odprawili modły, w których błagano między innem o znieszczenie Włoch, które zdradziło napaść na Turcję. Potem dwór opuścił salę posiedzeń. Izba przystąpiła do wyboru prezydium.

W sferach deputowanych i wogóle w kołach politycznych panuje silne zdenerwowanie, wedle powszechnego bowiem zdania oczekiwano, że między stronnikami bardzo ostrych starć. Modoturcy będą starali się obalić za wszelką cenę gabinet Saïda Paszy, który natomiast chce zrzucić z siebie wszelką odpowiedzialność, czyniąc dalsze prowadzenie wojny zawisłym od uznania Izby.

Do zaostreżenia się sytuacji przyczynia się stanowisko komitetu młodoturckiego, który, w dle depechy z Salonik, zawiadomił wielkiego wezyra, że byłby zmuszony wyruszyć z wojskiem do Konstantynopola, gdyby gabinet objawiał skłonności pokojowe wobec Włoch.

Nastroj w stolicy Turcji.

Paryż. (Tel. wł.). Brak zgody w łonie tureckiego rządu i wojownicze usposobienie opinii publicznej wpłynęły bardzo niekorzystnie na możliwość akcji pośredniczącej i pogorszyły widoki rychłego załatwienia zatargu włosko-tureckiego. Natomiast ton prasy tutejszej był już wczoraj znacznie spokojniejszy. Wszystkie dzienniki, z wyjątkiem „Tanina“, godzą się na konieczność pokoju.

Z terenu wojny.

Włoski wielkorządca Trypolisu.

Rzym. (Ag. Stefaniego). Gen. Caneva objął onegdaj w Trypolisie najwyższą władzę wojskową i cywilną. Przyjął on ciało dyplomatyczne, członków kolonii włoskiej i przywódców notablów arabskich, do których wygłosił przemówienie. Gen. Caneva zarządził, aby rozdano Arabom 2000 celnarów owsa na zasiew

W głąb Trypolisu!

Rzym. (Tel. wł.). „Corriere d'Italia“ donosi, że głównodowodzący wojsk w Trypolisie generał Caneva odbył z gubernatorem Tripolisu i z komendantami oddziałów konferencję, na której postanowiono wyruszyć natychmiast w głąb kraju.

Palerowe zwycięstwo Turcji.

Konstantynopol. (TBK.). „Sabah“ donosi, że rząd turecki otrzymał oficjalne sprawozdanie o napadzie Turków na Włochów koło Trypolisu; Włosi ponieśli dość znaczne straty, Turcy mieli tylko kilku zabitych i 1 rannego. Inne czenni tureckie nie czynią jednak najmniejszej wzmianki o tego rodzaju informacji.

Porażka wojsk tureckich.

Rzym. (Ag. Stefaniego). Donoszą tu z Trypolisu: Ubiegłej nocy około 200 ludzi piechoty tureckiej zaatakowało silnym ogniem włoską straż przednią, oszańcowaną na zachód od pozycji Bomeliane. Włosi odpowiedzieli ogniem karabinowym i kilkoma strzałami działowymi. Po upływie mniej więcej godziny Turcy cofnęli się, pozostawiając jednego zabitego. Z Włochów dwaj żołnierze zostali nieznacznie zranieni.

Przerwa w lądowaniu wojsk włoskich.

Rzym. (Ag. Stefaniego). Dnia 12. b. m. o godz. 7. wieczorem mułano z powodu niepogody przerwać lądowanie wojsk, przybyłych rano tego dnia. Lądowanie dalsze rozpoczęło się dnia 13. b. m. o 7:30 rano. Odbywa się ono przy pomocy bark rybackich.

Wypadek torpedowca włoskiego.

Rzym. (Ag. Stefaniego). Łódź torpedowa „Fregia“, którą nale uniosły podczas burzy, osiadła na ławicy piaskowej. Załogę

urałowano, a obecnie są w toku prace nad oswobodzeniem łodzi.

Nieposłuszne Włochy.

Konstantynopol. (TBK.). Dzienniki donoszą, że włoskie okręty obserwują nadal wybizeże Epiru od Prevesy do Parga i wjazd do zatoki Valona.

Wojna a dziennikarstwo.

Rzym. (Tel. wł.). Komunikat ministerstwa spraw wewnętrznych oświadcza, że wielu dziennikarzy prosiło o paszporty do Trypolisu, rząd zwraca tedy uwagę, że między Neapolem a Trypolisem kursują na 2 liniach okręty i że w najbliższych dniach podejmą z powrotem ruch parowce „Banku rzymskiego“. W dalszym ciągu zabrania komunikat dziennikarzom wspólnego marszu z wojskiem, gdyż obawia się przedwczesnego wyjawienia planów wojennych, których tajemnica jest koniecznym warunkiem udania się ekspedycji.

Spór o pojęcie kontrabandy wojennej.

Konstantynopol. (TBK.). W kołach dyplomatycznych oświadcza, że lista artykułów, uznanych przez Turcję za kontrabandę wojenną, chociaż opiera się na protokole londyńskiej konferencji z r. 1909, jednak nie czyni wcale różnicy między absolutną, a względną kontrabandą wojenną. Mocarstwa prawdopodobnie żądają wyjaśnień w tej mierze.

Flota włoska wzrasta.

Genua. (TBK.). Wczoraj spuszczone na wodę trzeci włoski dreadnought „Leonardo da Vinci“.

Dyplomatyczne ceremonie.

Konstantynopol. (TBK.). Dzienniki donoszą, że turecki ambasador w Paryżu oświadczył francuskiemu ministrowi spraw zagranicznych de Selves'owi, iż Włochy pierwsze muszą podać warunki pokoju. Takie same oświadczenie złożony mają ambasadorowie tureccy u innych dworów.

„Dette publique“ a zajęcie Trypolisu.

Konstantynopol. (TBK.). Zarząd długów państwowych wystosował do mocarstw protest przeciw zajęciu Trypolisu przez Włochy i opanowaniu tem samem dochodów, oddanych w zastaw zarządowi długów publi-

cznych. Dochody te wynosiły 50.000 funtów tur. rocznie.

Głos niemiecki o trójprzymierzu.

Berlin. (Tel. wł.) „Berliner Tagblatt“ ogłasza znamienny artykuł, w którym żąda oświadczenia się trójprzymierza w sprawie zatargu włosko-tureckiego. Zdaniem powyższego dziennika powinno obecnie w miejsce trójprzymierza powstać dwuprzymierze między Niemcami i Austro-Węgrami, Włochy bowiem nie przynoszą trójprzymierzu żadnych korzyści, narażając przeciwnie swą awanturniczą polityką pozostałe państwa trójprzymierza, oraz pokój Europy na niebezpieczeństwo.

Król Ferdynand bułgarski w Wiedniu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Od całego szeregu dni bawi *incognito* w Wiedniu król Ferdynand bułgarski, oraz Stanciov, poseł bułgarski w Paryżu; prezydent ministrów Geszow po kilkudniowym pobycie w Wiedniu wrócił onegdaj do swojej ojczyzny. Zdaje się, że odbywały się tutaj ważne konferencje. Toteż w tutejszych kołach politycznych śledzą z wielką uwagą głosy prasy bułgarskiej, które są dobitnym wyrazem wrogiego usposobienia opinii publicznej bułgarskiej wobec Turcji. Sądzą tu, że na wypadek dłuższego przeciągnięcia się zatargu włosko-tureckiego, stanowisko Bułgarii stać się może powodem poważnych zakłóceń.

Bułgaria mobilizuje!

Sofia. (Tel. wł.) Z Sofii donoszą, że żadne rezerwy nie będą powołane, mimo to przygotowania mobilizacyjne będą dalej prowadzone.

Balkan wrel

Saloniki. (Tel. wł.) Wskutek wojskowych zarządzeń rządu bułgarskiego rośnie coraz bardziej wzburzenie wśród ludności mahometańskiej. Wobec zastrzeżonej skutkiem tego sytuacji, spodziewają się, iż niebawem przyjdzie do powszechnej ruchawki na Bałkanie, która zwróci się przeciw Turcji.

Powstanie w Chinach.

Proklamacja rządu powstańczego.

Londyn. (Tel. wł.) W Hankau proklamowano rząd reformowany, który przyrzekł poszanowanie układów i ochronę cudzoziemców, jeśliby ci nie popierali Mandżurów. Kierownikami rewolucji są generał Tangluahung, jeden z najzdolniejszych chińskich oficerów i Huangtsching, bardzo zdolny strategik, były dowódca powstania kantońskiego.

Sytuacja w Hankau.

Hankau. (Pet. Ag. tel.) Rząd rewolucyjny oznajmił konsulom, że zajął miejsce poprzedniego rządu. Telegraf jest w ręku powstańców. Europejczycy prowadzą życie obozowe.

Hankau. (B. Reutersa). Tutejsi konsulowie zagraniczni wystosowali prośbę do ciała dyplomatycznego w Pekinie, aby poczyniło u rządu chińskiego przedstawienia w sprawie zagrożenia bombardowaniem miasta przez krążowniki chińskie i ażeby prosito, by komendant eskadry otrzymał polecenie kierowania operacjami w ten sposób, by Hankau i osady cudzoziemców nie były narażone przez ostrzeliwanie.

Wicegubernator oświadczył korespondentowi „Bura Reutersa“, że rewolucyoniści chcą Chin przemienić w republikę. Na wszelki wypadek istnieje silny zamiar utrzymania dobrych stosunków z cudzoziemcami.

Zdobycze powstańców.

Pekin. (Pet. Ag. tel.) W Wuczang rokoszanie zdobyli wielkie zapasy wojenne i znaczną ilość srebra. Z Szangaju wysłano dwa krążowniki i jedną kanonierkę do Wuczang.

Cena na głowę przywódcy rokoszan.

Londyn. (Tel. wł.) Z Pekinu donoszą, że chiński rząd wyznaczył 300.000 fr. nagrody za głowę dr. Yatsenga, który jest jednym z głównych przywódców powstania. Rewolucyoniści desygnowali dr. Yatsenga na prezydenta przyszłej republiki.

Manuel & Miguel.

Berlin. (Tel. wł.) Z Badajoz donoszą do „Berl. Tgblt.“, iż znana już jest treść tajnego układu, jaki zawarł b. król Manuel z pretendentem Don Miguelem Braganzą. W myśl tego układu zobowiązał się Manuel na wypadek, gdyby uzyskał tron, cofnąć ustawowo wydalenie rodziny Don Miguela z Portugalii; członkowie tej rodziny wróciliby do Portugalii, jako książęta królewscy i otrzymaliby 400.000 pez. rocznych apanaży. Na wypadek bezdzietnej śmierci króla Manuela i stryja jego, ks. Oporto, wstąpiłby na tron najstarszy syn Don Miguela, ożeniony z Amerykanką Stevard.

Sprawy wewnętrzne.

Audycyja prezydenta ministrów u cesarza.

Wiedeń. (Tel. wł.) Prez. ministrów bar. Gautsch był wczoraj na dłuższym posłuchaniu u cesarza.

Rada ministrów.

Wiedeń. (Tel. wł.) O godz. 4-tej po południu odbyła się rada ministrów, na której, jak dochodzą słuchy, była omawiana sprawa zwołania delegacji i sprawa konferencji mięsnych z rządem węgierskim.

Rokowania w sprawie mięsnej mają „pecha“.

Wiedeń. (TBK.) W dniach 12 i 13 bm. odbywały się w dalszym ciągu rokowania między delegatami austriackimi i węgierskimi w sprawie mięsnej. Okazała się potrzeba przerwy w rokowaniach, aby delegacji mogli zdać sprawę swym rządóm i otrzymać instrukcje. Niebawem rokowania będą dalej prowadzone.

Wyniki spisu bydła w Austrii.

Wiedeń. (TBK.) C. k. centralna komisja statystyczna ogłasza tymczasowy wynik przeliczenia bydła w krajach austriackich z d. 31. grudnia 1910. Okazuje się, że liczba wołów od r. 1900 zmniejszyła się o 351.362 sztuk, czyli o 374 proc. (szczególnie wielkie jest zmniejszenie w Galicyi); liczba nierogacizny zwiększyła się o 1,749.312 sztuk, czyli o 37-04 proc., liczba owiec zmniejszyła się o 73 proc., jednakże w Dalmacyi, Bukowinie i Tryeście liczba owiec się podniosła.

Nie będzie konwencji dodatkowej z Serbią.

Wiedeń. (TBK.) Doniesienie „Neue freie Presse“ o konwencji dodatkowej, która ma być ewentualnie zawarta z Serbią, jest bezpodstawne. Obrady nad taką konwencją wchodzą w zakres zagranicznej polityki handlowej i musiałyby mieć miejsce na konferencji cłowej i handlowej. Wprawdzie konferencja ta obradowała w ostatnim czasie, ale można stwierdzić, że wspomnianej wyżej sprawy wcale nie było na porządku dziennym obrad tej konferencji.

Rozpoczęcie biernego oporu kolejarzy wstrzymane.

Kraków. (Tel. pryw.) Wiedeńska Liga kolejarzy rozesłała do wszystkich centrów kolejowych telegraficzne wezwanie, aby z apowiedzanego na godz. 12. ubiegłej nocy biernego oporu nie rozpoczynano i czekano wyniku akcji parlamentarnej. Taką informację otrzymali też kole-

jarze krakowscy, a stąd rozesłano ją po całej przestrzeni, należącej do krakowskiej dyrekcyi. Na tutejszej stacji ruch po godz. 12 w nocy odbywał się normalnie.

Termin posiedzenia Izby panów

Wiedeń. (TBK.) Przyszłe posiedzenie Izby panów odbędzie się w sobotę d. 21 bm. o godz. 1 popoł.

Profedunek polityczny.

Wiedeń. (Tel. wł.) W aferze honorowej między pp. Markhlem i Wastianem a p. Malikiem wyłania się kwestya, czy p. Malik jest wogóle zdolny do dania satysfakcyi, a to ze względu na swe poprzednie afery z pp. Budzynowskim i Mahlerem. Rozstrzygać o tem będzie prawdopodobnie sąd honorowy.

Mianowania i przeniesienia.

Wiedeń. (TBK.) „Wiener Ztg.“ donosi: Cesarz zamianował tajnego radcę, b. ministra dr. Stanisława Głabińskiego zwyczajnym profesorem ekonomii politycznej w uniwersytecie lwowskim.

Cesarz posunął dyrektora Akademii handlowej we Lwowie, radcę rządu Ant. Pawłowskiego do VI. kl. rangi.

Profesor religii w gimnazjum w Samborze, ks. Aleksy Watulewicz otrzymał z okazji przejścia na własną prośbę w stan spoczynku tytuł rady rządu.

Minister sprawiedliwości przeniósł sędziów Józefa Kumora z Milówki do Cieżkowic, a dr. Stanisława Cholewkę z Cieżkowic do Milówki.

Z kraju.

Dwa wypadki kolejowe na dworcu krakowskim.

Kraków. (TBK.) W ciągu kilkunastu godzin wydarzyły się na tutejszym dworcu dwa wypadki kolejowe. Lokomotywa wpadła na dwa wozy towarowe, przyczem i lokomotywa i wagony doznały uszkodzeń. Później, skutkiem rozluźnienia szyn wykołowało się kilka wozów towarowych.

W obu wypadkach nikt z ludzi nie poniósł szwanku.

Dzień dla Śląska w Krakowie.

Kraków. (Tel. wł.) Dziś odbędzie się tu za inicjatywą komitetu dla obrony kresów zachodnich wielkie zebranie publiczne, oraz urządzone będą składki na „Macierz Cieszyńską“.

Różne.

Burza w Meksyku.

Nowy Jork. (Tel. wł.) Jak już donieśliśmy, stała się meksykańska prowincja Sonora widownią strasznej klęski elementarnej. Morze wystąpiło z brzegów i zalew zniszczył 4 nadbrzeżne miasta, przyczem 900 osób utraciło życie. Około północy ze środy na czwartek nastąpiło silne trzęsienie ziemi, które spowodowało śmierć wielu ludzi. Tysiące ludzi pozostało bez dachu i cierpi bardzo wskutek braku środków żywności. Wszelka komunikacja z tą prowincją przerwana.

Krociowe sprzeniewierzenie.

Wiedeń. (Tel. wł.) Aresztowano tu niejakiego Arnolda Natowskiego, byłego dyrektora Towarzystwa dorożek automobilowych, który miał na szkodę Towarzystwa sprzeniewierzyć około 200.000 kor.

Laureat fundacyi Nobla.

Sztokholm. (Tel. wł.) Nagrodę Nobla za literaturę ma otrzymać w tym roku Maurycy Maeterlinck.

Depesze Ekonomisty.

Konferencje nafciarzy.

Wiedeń. (Tel. wł.). Wczoraj toczyły się w „Kredit-Anstalt“ obrady reprezentantów kół nafciowych. Konferencje te będą w najbliższych dniach dalej prowadzone.

Zwyżka cen kawy.

Wiedeń. (Tel. wł.). Cena kawy poszła znacznie w górę. I tak w Hamburgu podskoczyła cena od wczoraj z 69 na 71 m. za klg. Wobec tego, że wiadomości o zbiorach kawy zewsząd są niepomyślne, należy liczyć na dalszą zwyżkę cen.

Sejmowa reforma wyborcza.

Obrady prawicy. — Wystąpienie postów Starzyńskiego i Stadnickiego ze stronnictwa.

Przez cały dzień wczorajszy obradowała w sali Tow. kredytowego ziemskiego prawica sejmowa pod przewodnictwem prezesa Kazimierza Laskowskiego. Obrady miały na celu omówienie projektu reformy wyborczej, opracowanego przez dr. Starzyńskiego. Szło mianowicie o to, jakie stanowisko zająć ma prawica wobec tych punktów projektu, które opracował referent sam, poza ramami kompromisu stronnictw polskich. Omówienie tej kwestyi było potrzebne ze względu na to, że dziś ma się odbyć narada prezydów stronnictw polskich z prezydium Koła Polskiego.

Po przedstawieniu sprawy przez referenta dr. Starzyńskiego, uznano obrady za poufne. Dyskusja przedpołudniowa dotyczyła głównie proponowanych zmian statutu krajowego, a mianowicie przyszłego brzmienia § 24 co do ustawodawstwa gminnego i powiatowego (połączenie obszarów dworskich), jakoteż co do rozszerzenia zakresu działania Sejmu w duchu autonomicznym.

W wszystkich tych szczegółach nie doszło do porozumienia między stronnictwami polskimi, a nie są one objęte zeszlęcym kompromisem. Zwłaszcza sprawa połączenia obszarów dworskich z gminami jest tematem spornym.

Na dzisiejszej konferencji prezydów klubów ma też podobno przyjść pod obrady kwestya sposobu wdrożenia układów z Rusinami.

Dyskusja wczorajsza nie dała żadnych formalnych uchwał, była raczej więcej informacyjną. Wszyscy mówcy stanęli na tem stanowisku, że należy dążyć do utrzymania kompromisu stronnictw polskich.

W pewnym momencie obrad przyszło do ostrego konfliktu na tle zapatrywań na politykę namiestnikowską. Konflikt ten zakończył się ostatecznie zupełnym przewyciężeniem kierunku antynamiestnikowskiego, w następstwie czego pp.: Starzyński i Stadnicki wystąpili ze stronnictwa prawicy.

O rezultacie dzisiejszych obrad prezydów polskich klubów sejmowych z prezydium Koła Polskiego w parlamencie — zostanie wydany komunikat.

MAŁY FEJLETON.

Z POEZJI FRANCUSKIEJ.

EMILE VERHAEREN.

„Les arbres“.

Kiedy czerniałe, pożółkłe zagony jesienią w słońca zimnym blasku płoną — drzewa-pielgrzymy w wszystkie światła strony biegną szeregiem — gązień — w dal nieskończoną.

Ciężkie pielgrzymy — zadumane — śniące biegną przez drogę, którą noc im znaczy, sięjąc po drodze liści swych tysiące — tysiące łez tych bólu i rozpacz.

Pielgrzymi, którzy całe długie życie w długich szeregach biegną bez ustanku, by zblakłej zorzy oglądać odbicie, nieuchwytnego dosięgnąć kochanka.

Z ich lśniących płaszczy co dnia resztę życia jesienne słońce wygrza potrochu, — że są jak ciężkie, złociste okrycia, wleczone drogą wśród pyłu i prochu.

Na ich wyniosłe, rozechwiane czoła i na ich przejścia niezatarte ślady patrzą się tylko ciemne, niskie sioła, schyłone domki i korne osady.

Przełożył KAZIMIERZ RYCHŁOWSKI.

KRONIKA

Kalendarzyk:

Dziś w niedzielę (15 paźdz.): Rzym.-kat. Jadwigi i Teresy, — gr.-kat. Kypriana.
Wschód słońca o godz. 5:47 rano, zachód o godz. 4:34 popołudniu.

Prognoza na dziś: W Galicyi wschodniej i zachodniej: Pogodna piękna, miejscami mgła spada, niepewnie, nieco cieplej, lokalny mierny wiatr.

Repertuar Teatru miejskiego.

W niedzielę o godz. pół do 4 po południu „Gniazdo rodzinne“, sztuka w 3 aktach H. Sudermana, z Konstancją Bednarzewską w roli Małgorzaty.

W niedzielę o godz. pół do 8 wiecz. po raz 3 i ostatni „Borys Godunow“, opera w 4 aktach (8 odst.), słowa podług Puszkina i Karamsina, muzyka M. Musorgskiego. Gościnnie występ Adama Didura w partyi tytułowej.

Teatr artystyczny w ostatnich dniach paru występował w Przemyślu i Jarosławiu, przyjmowany wszędzie bardzo serdecznie, a nawet owacyjnie. Jest to najlepszym dowodem, że prowincya nasza potrzebuje bardzo wzorowo prowadzonej sceny i wartość jej umle należyce ocenić. Teatr artystyczny zdąży obecnie przez Przeworsk, Rzeszów do Tarnowa, gdzie zatrzyma się nieco dłużej, poczem przetrzuci się do Galicyi wschodniej.

Repertuar Teatru artystycznego:

Rzeszów, dnia 15. b. m. „Anatol“.
Przeworsk, dnia 16. b. m. „Czasy Mesyaszowe“.
Rzeszów, dnia 17. b. m. „Czasy Mesyaszowe“.
Dębica, dnia 18. b. m. „Anatol“.

Włocławska orkiestra Namysłowskiego z Królestwa Polskiego w Galicyi. Złoczów, dnia 15., 16. i 17. b. m. Trzy koncerty popul.-symf.

Brody, dnia 18. i 19. b. m. w sali „Sokoła“: Dwa koncerty popul.-symf.

Zółkiew, dnia 20. i 21. b. m. Dwa koncerty popul.-symfoniczne.

Rawa Ruska, dnia 22. i 23. b. m. Dwa koncerty popul.-symf.

Odczyt o Kalifornii z obrazami świetlnymi wygłosił wczoraj w języku esperanto amerykańkanin p. D. G. Parisch z Los Angeles w sali artystycznego kinematografu „Helios“. Z powodu ogólnego zainteresowania powtórzoną będzie ten odczyt jutro w poniedziałek dwukrotnie, mianowicie o godz. 3 i pół po poł. i 7 i pół wiecz.

Mianowania. Minister oświaty posunął do IX. rangi nauczyciela szkoły ćwiczeń, Eliasza Czyża w seminarjum nauczycielskim męskim w Rzeszowie.

Cesarz zamianował radcę wyższego sądu krajowego i naczelnika sądu powiatowego w Serecie, Artura Malleka i radcę sądu krajowego Kazimierza Terleckiego w Czerniowcach radcami wyższego sądu krajowego w sądzie krajowym w Czerniowcach.

Ślub p. Ferdynanda Feldmana, znakomitego artysty naszego teatru, z p. Katarzyną Sawicką, cenioną artystką opery, odbył się w tych dniach we Lwowie.

Choroba marszałka hr. Badeniego. Od kilku już dni czuł się marszałek kraju, Sianiaw hr. Badeni, trochę niezdrów, wczoraj jednak wzmożył się dreszcze i gorączka tak silnie, że uniemożliwiły mu chwilowo pełnienie obowiązków urzędowych. Zawiezany do chorego dr. Ziemi-

bicki skonstatował influencję i polecił marszałkowi pozostać kilka dni w łóżku. — Na wieść o chorobie hr. Badeniego pospieszyło wiele wybitnych osobistości dowiedzieć się o stan zdrowia, między innymi zaś przybył także ks. arcybiskup Bilczewski.

Powitanie nowego prezesa. Dnia 14. b. m. jawiła się u dr. Aleksandra Małaczynskiego, wicedyrektora Banku krajowego, deputacya grona urzędników „Zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie“, celem powitania go jako nowo obranego prezesa Zarządu. Imieniem deputacyi, reprezentującej stukilkudziesięciu urzędników tej instytucji, przemawiał dyrektor p. Henryk Lam.

Dr. Małaczynski zapewnił deputacyę, że pracując w instytucji od pierwszych dni jej powstania, ma pełną świadomość tych obowiązków, związane które są z zaszczytnym stanowiskiem, na jakie został powołany.

Wiec oświatowy Tow. Szkoły Ludowej. Wczoraj na godz. 7 wieczorem do sali ratuszowej akademickie Koło T. S. L. zwołało wiec oświatowy, na który niestety stawiła się bardzo nieliczna garstka inteligencji naszej.

Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącego „A. K. T. S. L.“ p. Tadeusza Uhmę, powołano do honorowego prezydium prof. Głabińskiego (jako członka Rady nadzorczej Zarządu Głównego T. S. L.), Magni. Rektora Finkla i p. Biechońskiego. Następnie udzielono głosu referentowi, postowi dr. Adamowi, który w obszernym przemówieniu skreślił historię działalności T. S. L. i tej obojętności społeczeństwa, z którą potykało się Towarzystwo. Mowca w swem przemówieniu podkreślił intensywną pracę Towarzystwa, które nie zasklepiło się w ciasnych ramach formalnych „Tow. Szkoły Ludowej“, lecz starało się wsłuchiwać w tętno narodu i szło mu z wydajną i skuteczną pomocą w dziedzinie kulturalnej poza szkołą ludową. Zakładanie burs (których obecnie jest 18), czyteln, kursów dla analfabetów, domów ludowych (30), ochronek dla dzieci (20) itp. wzięło sobie za zadanie T. S. L. poza działalnością w szkole i dla szkoły.

Następnie nie pominął mowca także doniosłego faktu, świadczącego bądź co bądź pomimo obojętności w samej pracy o ofiarności naszego społeczeństwa na cele Towarzystwa, którym jest zebranie około 5 milionów koron w ciągu 20-lecia na T. S. L.

Następnie z porządku dziennego wygłosił referat na temat „Udział młodzieży w pracach T. S. L.“ poseł Jan Zamorski, poczem uchwalono następujące rezolucyje:

1) Zebrani dnia 14. października na wiecu oświatowym wyrażają przekonanie, że współudział młodzieży w pracach oświatowych i kulturalnych konieczny jest ze względu na brak sił w społeczeństwie, a za najlepszy teren przygotowania do przyszłego życia obywatelskiego uważają zrzeszenia akademickie Kół T. S. L.

2) Wobec wzmożonego naporu na stolicę kraju i wobec grożącego jej polskości niebezpieczeństwa, obronę polskości Lwowa przez organizację okolicznej ludności uważają za najpilniejsze zadanie w chwili obecnej.

3) Wzywa się ogół mieszkańców stolicy kraju do wydatnego poparcia Kół Akad. T. S. L. przez udzielanie pomocy materialnej w subwencyach, książkach i przez osobisty współudział w pracach wewnętrznych i zewnętrznych.

Usiłowane przekupstwo profesorów gimnazjalnych. W sądzie krajowym karnym rozpoczęto obecnie dochodzenia w ciekawej sprawie. Chodzi mianowicie o szereg wypadków usiłowanego bezskutecznie przekupienia nauczycieli gimnazjalnych, które się zdarzyły na filii IV gimnazjum we Lwowie. Sędzia śledczy rozpatruje obecnie cztery wypadki. Podstawą dochodzeń są skargi wniesione w imieniu nauczycieli przez Radę szkolną krajową.

Rozprawa sądowa przeciwko Michajle i Hryciowi braciom Pidhajnym, oskarżonym o

Dziś

Koncert Muzyki Salonowej
pod kierownictwem słynnego skrzypka

Engelberta Nechvatal

7 Budapesztu (uczni prof. Hubaja)

w Kawiarni

SECESYA

ulica Czarnieckiego 1.
Telefon 1266. 1305

